

Lehaja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, sjetost. — Občutljivo: slika, sv. Franciska Avilana. — Dopolni naj se pošilja na urad. — Mednarodna plačila se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. — Letnik izdaje: leta 1919. — Tisk: tiskarna Edinost. — Naročniki: plačilo na mesec L 3.—, pol leta L 15.— in celo leto L 30.—. — Telefon uredništva in uprave: 11-52.

EDINOST

Posebne številke v Trstu in okolici po 10 stotnik. — Oglas se računa po 20 stotnik. — Oglas trgovcev in obrtnikov po 20 stotnik. — Oglasnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stotnik, oglas denarnih zavodov po 60 stotnik. Mali oglas po 10 stotnik, najmanj pa L 1.—. Oglase sprejema uredništvo Edinosti. Naročniki in reklamirajo se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in uredništvo se nahajata v Trstu, ul. sv. Franciska Aa. 20.

Iz Jugoslavije.

Volitve v narodno skupščino.

BELGRAD, 19. Od 1. januarja nadalje, kakor poročajo, se narodnim poslancem ne bodo več izplačevale dnevnice ter so poslanci večinoma izpotovali iz Belgrada domov. Ako do 15. februarja, do tega časa je namreč parlament odločen, ne pride do sporazuma med vlado in opozicijskim blokom, se razpiše volitve, ki bodo v prvi polovici aprila. Te volitve ne bodo za ustavotvorno skupščino, temveč za navadno narodno predstavništvo, ki naj pripravila tla za volitve v konstituinto. Ta bi se sestala na ta način šele naslednje leto.

Slovenska vladna kriza.

LJUBLJANA, 19. »Jugoslovija« se iz Belgrada poroča: Rešitev krize v slovenski deželni vladi se je zavlekel, ker je ministristvo preobloženo z nujnimi, nedolgoživimi tekočimi zadevami, zlasti pa, ker je cela vrsta ministrov odsotna iz Belgrada, med njimi zlasti tudi minister Krstan, ki je v prvi vrsti interesiran. Odločitev bo padla zato najbrž šele po božičnih praznikih, ko se ministri vrnejo.

Vladne odredbe za prehrano.

ZAGREB, 19. »Riječ SHS« poroča iz Belgrada: V naših pasivnih pokrajinah je zadnji čas preiti in se preiti težka prehranska kriza. Sedaj je ministrijski svet dovolil 150 milijonov kron kot prometni kapital, s katerim bo razpolagalo prehranbeno ministristvo za potrebe krajev. — Minister za prehrano je osnoval odtok za preskrbovanje pasivnih krajev z moko, ki je podrejen neposredno njemu in ki naj se briga za prvi vrsti za preskrbovanje s krušno hlebo. eventualno pa tudi z ostalimi potrebščinami. Gospod minister za prehrano je določil — kakor smo izvedeli — 50 milijonov kron, da se razdeli raznim aprovizacijam, organizacijam in kooperativam, ki se pečajo z nabavo živil na debelo za te kraje. Da se organizira delo na popolnoma trgovski podlagi, se je ustanovil poseben šindikat trgovskih zavodov, ki bo vodil trgovsko-tehnično stran poslovov po navodilu in pod kontrolo odtoka za preskrbovanje pasivnih krajev. Gre za to, da se nabava za domače potrebe in za izvoz koncentrirajo v eni roki, ter bo, kakor se govori, odtok za preskrbovanje vršil tudi iste roke, ki jih potrebuje »centralna uprava« iz izvoza v inozemstvo temeljem dosedaj sklenjenih dogovorov. Vsak drug izvoz življenjskih potrebščin se — kakor smo poučeni — za nedolgočasen čas ustavi. Vodi se bo oster boj proti tihotapstvu, ki se je tako razširil, da bi — ako bi se tako nadaljevalo — prišla v nevarnost prehrana v državi same. Istodobno so to ukrepe za preskrbo bo ministristvo izvelo drugo ukrepe za pocenitev blaga. Po vseh prilikah se določi maksimum meščenškega dobčka, ki ga bodo smeli trgovci v svoji korist zaračunavati. Proti škvalcem živeža, ki jih je, kakor se udi, več, nego se je mislilo, se bo vodil oster boj. Istotako kaže, da se v slučaju potrebe uvede pristilna ponudba hrane državi in ako to ne bo zaleglo, se poseže po ostri reviziji pri vseh, ki se pozivajo države na bi očitali. Dajle se bo vsem velikim milonim prepovedalo, da sami nabavljajo pšenico za mletje moke, ker se je pokazalo, da ti mlini prodajajo potem moko za ceno, ki ni v nikakem razmerju s cenami pšenice. Pšenico za mline bo dajala država in določala milonim poleg mletne cene, po kateri smejo prodajati moko. Potrebno je, da se v očiščeni vsem tem odredbam za preskrbo pasivnih krajev po pravil in zagotovi tudi promet. Potrebno je tudi vsaj to, da se transportom živeža da predpraviča pred vsemi drugimi transporti, v vsakem času in za vse kraje.

Valutno vprašanje.

ZAGREB, 19. S finančne enote v Belgradu poroča »Jutarnji List«: Reševanje valutnega vprašanja se nadaljuje. Večina navzočih finančnikov strokovnjakov le menja, da naj se zamena krone izvrši v razmerju 1 : 250 do 3, dočim finančni minister dr. Voja Veljković in še nekateri zagovarjajo zameno krone z dinarjem po 1 : 4. Nekateri so celo za to, da se zamena krone z dinarjem ali pari ali k večjemu z 1 : 2, ker bo na ta način današnji kroni v naših krajih izven Srbije ostala ista plačilna vrednost, toda v tem slučaju obstojajo bojazni, da se vrednost na mednarodnih tržiščih ne bo povišala. Na drugi strani je strah, da bodo po končni popolni otegnitvi krone iz prometa cene blagu v kronah naspornice onim v dinarjih, kar se je bilo pokazalo in godilo v Belgradu; dokler je namreč krone bila plačilno sredstvo v Srbiji, so bile cene skoraj vsemu v kronah ravno iste kakor sedaj v dinarjih. Enketa za rešitev valutnega vprašanja bo trajala po priliki do konca tekočega meseca.

Devizna centrala za Slovenijo.

LJUBLJANA, 19. Pri deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani se je ustanovila za lastno območje Devizna centrala, ki naj bi odpravila nedostatek Centrala za plačevanje v inozemstvu v Belgradu, pod katerimi je do sedaj močno trpela izvozna trgovina. Novoustanovljena Devizna centrala v Ljubljani bo izplačevala izvoznikom tujo vrednost v jugoslovanskih kronah, tako, ko bo dobila od za to določene banke obvestilo, da je pri njej zadevni računski znesek vplačan in sicer po kurzu, ki ga bo določevala D. C. Na ta način bo izvoznikom izplačana izvozna vrednost takoj, če par dni po plačilu inozemskega kupca, kar je zelo važno, ker bo izvoznikom na ta način dana za kalkulacijo v tuji vrednosti trdna kurzna baza, kakor do sedaj niso imeli. Tudi bodo prišli tako takoj do svojega denarja, med tem ko se je dosedaj izplačilo včas po več mesecev zavleklo. Ako odstopi izvoznik razpoložljivo tujo vrednost D. C. v Ljubljani, je s tem oproščen vseh obveznosti napram ljubljanski eksportni centrali za plačevanje v inozemstvu.

Uradniško vprašanje rešeno.

LJUBLJANA, 19. Ministristvo za notranje zadeve je vse uradniške protestne shode, ki so se nameravali za večerjšnji dan, prepovedala, ker je vlada že iz lastnega nagiba z naporom vseh finančnih moči ugodila uradniškim željam. Vlada ima vzroka dovolj, da amata, da so od izvestne strani shodi aranžirani samo z namenom, da se že sklenjena stvar predstavljajo kot uspeh subverzivnih, zlasti komunističnih agitacij. Vlada smatra shode kot nepotrebne in zaradi tega nedopustne, ker se nameravajo med uradnimi urami, kar je pač nedopustno v trenutku, ko je jugoslovensko uradništvo dobilo svoje priznanje in take poviške plač, kot nikdar ni pričakovalo.

LJUBLJANA, 19. Ob pol enajstih večer v sredo je došla na predsedniško deželne vlade službena depeša ministristva za notranje stvari, s katero se javlja, da je ministrijski svet že 16. decembra opoldne končno rešil vprašanje povišanja uradniških plač v zmislu predstavitve uradnikov. Publikacija se je zakazala iz čisto tehničnih razlogov, ker so bili sprito naglo, s katero je ministrijski svet stvar obravnaval, predlogi v mnogih podrobnostih neizdelani in so nastale naravnost nemogoča nasprotja v tem zmislu, da bodo nižje kategorije v nekaterih primerih imele boljše prejemke od višjih. Po vsem tem je priredba protestnih shodov povsem nepotrebna, ker je vlada iz lastnega nagiba, videti težki položaj uradništva, stvar uredila v zadnjih podrobnostih že v večerjšnji seji.

BELGRAD, 19. (Službeno.) Ministrijski svet je v seji 16. t. m. definitivno sklepal o ureditvi uradniških prejemkov ter popolnoma sprejel zahteve javnih namestencev vseh kategorij. Minister za konstitucije je poverjen, da izdela besedilo naredb, ki bo radi obsežnosti gradiva izgotovljena v 2 do 3 dneh in potem takoj objavljena v službenih novinah. Vsi ti prejemki stopajo v veljavo s 1. decembra t. l. Vsi javni namestenci se opozarjajo, naj se nikakor ne pregrešijo proti službenim predpisom, ker bi se taki pregreški sedaj ne mogli več spregledati. (Državni uradniki v Ljubljani so nameravali v četrtek stavkati od 10 do 13.)

ZAGREB, 19. Ban je podprejenim uradom sporočil, da je ureditvi uradniških plač izvele po zahtevah javnih namestencev in da tozadevna dela dosedaj niso dovršena zaradi tehničnih težkoč. Ban je zagrožil uradništvu s protidredbami, ako bi se njihovo postopanje ne strinjalo več z zakonitimi odredbami.

Nov arabski list v Zagrebu.

ZAGREB, 19. Novo izšlo glasilo dr. Medakovićeve skupine »Novo delo«, proglašja kot svoj program: Hočemo edinstveno državo, upravljano po načelih skupne suverenosti kroje in naroda, hočemo državno zvestost, ki je pred strankarskimi interesi, hočemo vlado za narod in ne vlade, ki zastopa strankarske interese.

Zaplemba usnja.

LJUBLJANA, 18. Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira: Neznosna draginja usnja in usnjenih izdelkov na eni strani, pomanjkanje in obupen klic vseh revnejših slovc, zlasti delavcev in stalnih namestencev po obutvi, ko se zima bliža, je delžno vlado za Slovenijo pristil, da je sporazumno s centralno vlado izdala naredbo z dne 7. novembra, s katero se denjeje sirove kože, usnje in usnjeni izdelki v Sloveniji pod zaporo. Obenem se je tudi prišlo na sled mnogim verzičnikom, ki so im zaplenili usnje in jih deloma tudi zaprli. Vse zaplenjeno usnje in čevlji je še nedotaknjeno in se ni še nikomur ničesar dalo. Glede pod zaporo današnja usnja in čevljev se je pa obnem ukrenilo, da smejo usnjari in trgovci od teh zaprtih zalog prodajati konsumentom, trgovcem z usnjem in čevljarjem nemoteno naprej le s pridržkom, da morajo o osebah, množini in ceni voditi natančne zapiske. S tem se ni prav nič uknil promet z usnjem in čevlji. Za promet s kožami, usnjem in čevlji po železnici in pošti so se dajala uradna potrdila. Tudi za izvoz izven Slovenije so se dala taka potrdila, toda le v primerih, ko je šlo za manj vredne usnje, ki se v Sloveniji ne potrebuje, kakor svinjsko usnje in odpadki, in le deloma za boljše usnje, kadar je šlo za kompenzacijo s sirovimi kožami. Sirovih kož Slovenija nima toliko, da bi moglo usnjame obratovati, zato smo navezani na uvoz iz južnih delov našega kraljevstva, in če smo hoteli dobiti kože, se je moralo v delno kompenzacijo dati nekoliko usnja, po večini svinjske in konjske ustrojene kože. Ker niso došli še natančni sezname, koliko kož, usnja in usnjenih izdelkov je pod zaporo, se še ni moglo pričeti z razdeljevanjem usnja in usnjenih izdelkov. Ustanovil se je pa državni urad »Obuvalnica«, ki bo posloval na Turjaškem trgu 3 in ima v evidenci vse zaloge usnja, katere bo, kakor tudi čevlje, razdeljeval pričenki naprej najpotrebnejšim. Z naredbo z dne 9. t. m., priročeno v Uradnem listu, so se obenem določile primerne cene za kože in usnje in na podlagi tega bo možno preskrbovati konsumente s ceno obutvijo. Nadalje vesti o »Obuvalnici« in o načinu razdelitve, katero bo nadzorovala komisija, sestojela iz vseh vpoštev prihajajočih faktorjev, torej tudi konsumentov, se objavijo v časopisih.

Slabo informiran avstrijski kancelar.

LJUBLJANA, 18. Z ozirom na govor, ki ga je imel g. državni kancelar dr. Renner v 41. seji narodne skupščine dne 16. novembra t. l., ki se je dožal žele sedaj in kjer je državni kancelar odgovarjal na kritiko poslanca dr. Angererja, javlja ljubljanski dopisni urad: Gospod državni kancelar obzbuja baje trdo ravnanje z interniranci s Koroškega. Temu nasproti zadostuje ugotovitev, da so interniranci že dalje časa svobodni in da je ententna mislija, v to svrhu poslana v Ljubljano, svojčas ugotovila, da je bilo ravnanje z interniranci, zlasti njih oseba, jako dobra. — Gospod državni kancelar govori nadalje o žalostnem položaju onih, ki so bili baje na Koroškem rekrutirani in ki morajo služiti v tuji armadi. Ta pritožba, predložena očitno na podlagi nezadostnih informacij, mora zbuditi začudenje, ker na vsem Koroškem in ne le v zoni, za katero je v mirovni pogodbi predvideno ljudsko glasovanje, izra konca vojne sploh ni bilo nobene rekrutacije, in sicer odnolice in obšira na trpljenje in velike krive, katerim je bila ta dežela v poslednjem letu izpostavljena. Naposled govori gospod državni kancelar o mnogo tisoč Koroških, ki se baje ne morejo vrniti domov. Deželna vlada za Slovenijo je izvršila o tem natančno preiskavo, ki je dožala, da se je z malo izjemami že vrnilo vse avtohtono prebivalstvo, ki je povodom vojnih dogodkov pomladi zapustilo svoje domove. Zunaj so ostali samo uradniški nemški narodnosti, ki so poslovali na slovenskem ozemlju Koroške in ki niso avtohtoni, poleg tega ljudje, ki zlasti v domobranskih organizacijah opravljajo vojaško službo na koroškem ozemlju, upravljajo po Avstriji, in končno osebe, ki so začelkom meseca maja ob podiranju avstrijskih čet na Koroškem zakrile težke izgube zoper življenje in imetje svojih političnih nasprotnikov in ki se ne upajo vrniti se domov, boje se kazensko sodnega zasledovanja. Spisito prizadevanj g. državnega kancelarja dr. Rennerja, ustanoviti prijateljske odnose napram kraljestvu SHS, kar je v vseh jugoslovanskih krogih našlo tople priznanje, abuja začudenost, da pomanjkljive in popačene informacije gotovih krogov, delujočih zoper približanje obeh držav, brez natančnejšega proučevanja dajejo povod tako pomembnim in položaj le otežujočim tožbam.

D'Annunzio

Izvažanje lesa iz Čehoslovakeje.

PRAHA, 20. Z današnjim dnem se je zopet dovolilo izvažanje lesa v Francijo, Italijo in Svico.

Velepolitične izjave v italijanski zbornici

Ministrijski predsednik Nitti o Jadranskem vprašanju

RIM, 21. Zbornica je danes popoldne nadaljevala in zaključila razpravo o jadranskem vprašanju. Seja se je otvorila ob 15. Po nekaterih sporocilih je govoril prvi posl. D'Annunzio, za njim pa, ob splošni pozornosti,

ministrijski predsednik Nitti,

ki je predvsem prošil prijatelje in nasprotnike, da naj se zedinijo na to, da se bo razprava nadaljevala mirno. Nitiče ne more ničesar pričeti od nasilja, in dobro je, da se more o vseh mnenjih razpravljati pred očmi dežele. Govornik smatra danes bolj ko kdaj svoje nasprotnike za svoje sodelavce in nikakor ga ne navdaja niti najmanjša misel nespravljenosti. V svojem govoru se bo omejeval na točne izjave in tako tudi prošil poslance, ki so predlagali resolucije, da bi jih umeknili, ker si mogoče danes razpravljati o vseh številnih prevažnih vprašanjih, ki jih vsebuje 42 predlaganih resolucij in ki morajo tvoriti predmet zborničnih razprav in sklepov. Potemtakem je v vsakem oziru oportuno, da se tem važnim vprašanjem ne dela danes kvar z razpravo, ki bi morala biti hrupna. V sedanjem položaju — kruti vojni — je pač naravno, da se so pojavili številni nedostatk in da se jih mora pojaviti še mnogo drugih. Vlada pa ima v vsem tem eno prvo, bistveno dolžnost, da namreč vzdržuje red, in to je poizkušala izvrševati z največjo umerjenostjo. Reklo se je, da nedostate vladi dotičnih smeric tudi v finančni, gospodarski in socialni politiki. Govornik pa je opozarjal še ponovno, da potrebuje dežela zaupanja v inozemstvu, in zato ji je treba miru in umirjenja. Zato poziva govornik vse brez razlike na večjo umerjenost.

Socijalnodemokratski govorniki so hoteli vsako vprašanje izvesti na kapitalizem, kateremu se je hotela naprtili odgovornost za veliko vojno. Zgodovina pa nas uči, da so bile vojne, ko še ni bilo kapitalizma in sama republikanska in revolucionarna Rusija je v vojni na zunaj in znotraj (Odobranje); medklici na skrajni levici). Resnica je, da so velike socialne krize nad samo voljo in da je vojna vrhu vsega kolektivno psihološko stanje. To kaže primer Nemčije, kjer je socijalnodemokratska stranka močnejša ko povod druge in ki je domovina socialističnega nauka. (Medklici na skrajni levici.) Govornik poziva socialne demokrate, naj točneje izoblikujejo svoj program i v notranji politiki, ki ni bila predmet kritike, kakor tudi v zunanji politiki.

Glede zunanje politike je pač treba priti do prepričanja, da obstoji tu neovrgljiv zakon, namreč zakon, da prevladuje močnejši. (Medklici.) Italija hoče biti v svetu veselela miru in demokracije, neče nikakor novih vojen, temveč hoče delovati v Evropi, kolikor le mogoče, s svojim zgledom in svojim delovanjem v določitev mirovne politike.

Govornik je nato prešel na

vprašanje mirovni pogodbe

in je poudarjal, da je dobro, da se to vprašanje ne kompromitira. Dokazati hoče, da najvišja korist nam priporoča ratifikacijo miru z Avstrijo in Nemčijo, in da je to potrebno, da more Italija svobodno in velkopotno razviti svoj program bodočnosti. Glede na

jadransko vprašanje

je vlada vedno poizkušala dokazati jugoslovencem, da Italija želi odkritično stopiti v pristrane odnose z njimi in sicer v interesu miru, ki dobiva večjo trdnost v iskrenosti čustev kot pa v pogodbah. Jugoslovenci morajo priti do prepričanja, da je njim v korist, če vzdržujejo iskrene vezi prijateljstva z Italijo, in da je italijanska kultura čista, kateri se imajo zahvaliti za svoj napredek. Če je ona stran Jadrana naše vprašanje, ni to vprašanje samo naše. Govornik razume stališče za prebivalstvo omostranske jadranske obali, ki je ita-

Reško vprašanje

je za Italijo moralne ali duševne, ne pa gospodarske važnosti. Govornik zanika, da bi imele Zedinjene države kako gospodarsko težnje v reševanju jadranskih vprašanj. Zato je absurdno misliti, da bi taka demokracija, kakor je ameriška, namencema hotela storiti krivično krivico v škodo Italije, samo da bi služila kapitalističkim koristim. Resnica je, da se v Ameriki često ne presreca pravično narodnostni položaj v Jadraniu.

Tako tudi ni res, da bi bila visokost naše (valutne) zamenjave odvisna od lakomnosti Zedinjenih držav, temveč je posledica nerazmernosti med nakupom in prodajo. Na tem pojavu nima politika nikakega deleža. Glede na trditev posl. Modiglianija, da se je tedaj, ko je bila Reka na tem, da si določi svojo usodo, pojavila tamkaj francoska vojna ladja, izjavlja govornik najodločnejše, da zaveznički niso v reškem vprašanju delali Italiji nikdar najmanjših neprilik, in dodaja, da se je ladja, ki jo je omenjal posl. Modigliani, takoj umeknila, kakor hitro se je zadelo, da bi se njena muditev tamkaj mogla tolmачiti nepravično, in da se sedaj v Jadraniu nahaja smo ena ladja male tonaže, ki pa je že dalje časa nameščena v Benetkah.

Resnica o reškem vprašanju

je pač, da Reka ni bila predmet pogodb, da se je zahtevala šele po vojni in da morejo potemtakem v tem vprašanju imeti zaveznički drugačno mnenje kot pa je naše, ne da bi s tem prikrajševali svoje dolžnosti in svoje prijateljske napram nam. (Medklici.) Dasiravno priznavamo, da je Reka čisto italijansko mesto, ne smemo tega vprašanja razmatrati na nenaviden in sovražen način napram našim zaveznikom in ne moremo trditi po pravici, da so se brez Reke in dalmatinskega ozemlja izjavili cilji naše vojne. (Medklici.) Zmagali smo in smo dobili, kar smo zahtevali pred vojno. Reško vprašanje je nastalo potem, ko se je kot posledica vojne temeljito izpreminjalo politično lice Evrope, in potem, ko je ljudsko glasovanje očega junaškega mesta pretvorilo reška stremiljenja v stremiljenje, drago našemu srcu. (Odobranje.) Vlada stori, kar je mogoče, da se bodo upoštevale pravice Reke (živahno odobranje). In morem dostaviti, da doslej še ni ogrožena nobena stvar. Ali ne samo, da ne smemo odrekati dolžnega spoštovanja zaveznikom, temveč mora Italija prav tako, kakor je treba po človeško ravnanju s premaganimi sovražnikom, izražati pripravnost v svojih odnosih napram narodom, s katerimi je bila skupaj v vojni. Vrhu vsega pa je treba pomeniti, da mora biti Italija in se mora smatrati za živo in dejalno silo demokracije in miru.

Z 12. septembra je bil ustvarjen na Reki težaven položaj. Govorniku se je veliko očitalo zaradi izjav, ki jih je podal v zbornici. Toda čas bo pokazal, da je govoril popolnoma trezno in kakor je moral govoriti predsednik vlade Italije, države, ki se ne more z lahkim srcem vreti v nevarne pustolovščine.

Zaveznički so se v skladnosti prepustili nam in času, da rešimo položaj. Vlada je sicer morala prekiniti neposredne stike z reškim mestom, toda ni mogla dovoliti, da bi plemenito mesto trpelo, ter je zato poskrbela potom Rdečega križa za njegovo prehrano. Vlada je ukrenila to z namenom, da se ne prečiva italijanska kriv in da se ne postavi v sporu glede načina dosuge skupnega visokega cilja na našo pot nobena italijanska žrtev. Vlada je torej skrbela, da se prepreči vsak ne neobhodno potrebni spopad, da ne zastupi razmer notranjega državljanske življenja in da more nadaljevati trezno pogajanja z zunanji in zavezniškimi državami. Minister zunanjih zadev je obrazložil točke narčta, ki smo ga predložili, Francija in Anglija ste

prijateljski upoštevali naše zahteve, toda še ni prišlo do rešitve. Medtem je izjavila vlada, da bi se reško prebivalstvo ne smatralo za zapuščen od nas, da smatra predloge glede rešitve reškega vprašanja za najmanjšo mero naših zahtev. Istotako je vlada pozvala redovne in neredovne čete, ki so se tam nahajale, naj zapuste mesto. Velika večina reškega prebivalstva je sprejela vest o tem koraku italijanske vlade z veliko simpatijo. Na Reki se je razširila struja, prilazna stališču in vedenju vlade, in v seji naročnega sveta, ki se je vršila pred nekoliko dnevi, je bilo enoglasno sklenjeno, da se sprejme predložil in program italijanske vlade. To glasovanje je bilo zakonit izraz tega nezakonitega položaja. Toda, da se izve, ali odgovarja to glasovanje res splošnemu duševnemu razpoloženju in ne čustvom hidskaške manjšine, se je sklenilo vprašati reško prebivalstvo potom ljudskega glasovanja. O izidu tega glasovanja, ki se je vršilo minul četrtek, manjkajo natančne vesti; iz vesti, ki so doslej prišle, je razvidno, da je glasovala več kot polovica vpisanih mešanov in da so se izjavile stiri petine za stališče naročnega sveta. (Živahno odobranje; pripombe.) Toda manjšine, ki prebivajo na Reki, niso dovolile niti sedaj svobodnega izraza narodne volje, in se zdi, da se peblsicit na izvrši. (Živahno komentiranje.) Nič ne de: ker jasno je in tudi reškega prebivalstva se je polastilo prepričanje, da italijanska vlada ne ostala hladna pri bolnem klicu, ki ji prihaja iz Reke, da ni hladna napram vprašanju usode Reke. (Živahno odobranje.) Zadoštuje ta misel, da se zlozimo na trezno in bolj odločno delovanje. (Živahno odobranje; pripombe.) Medtem ustavijo nasprotstva in sovraženosti, naj se pusti vlada, da dela zmirno, tako da ta dogodek ne pusti neprijetnih sledov.

Castivrednemu Federzoniju, ki se izjavlja za ohranitev sedanjega dejanskega stanja, izjavljam, da nam je potrebno zakonito stanje, ki naj bi bila za vse jamstvo miru. Ujam, da se bodo tudi jugoslovenski narodi o tem prepričali.

Ministrijski predsednik je ponovno naglašal, da reško vprašanje ni nikakor ogroženo, in da je upati s strani Francije in Anglije, da pristane na našo rešitev, če že ne popolnoma, pa vsaj s prijateljsko podporo, ter da se prebivalstvo strinja na Reki strinja s stališčem italijanske vlade.

Kar se tiče drugega težkega vprašanja Dalmacije po dogodkih 19. novembra, poudarja, da je tedaj admiral Millo izjavil, da se mora upoštevati londonska pogodba v celoti. Tako izjava ni dovoljena kakemu admiralu, in italijanska vlada je izjavila admiralu Millo svojo grojo, opozarjajoč na poudarjajo, da se mora vojaška oblast podvreči ogorovni civilni oblasti. (Živahno odobranje in komentiranje.) Admirel Millo ostane na svojem mestu samo v svrhu izvrševanja svojih vojaških dolžnosti; svoj čas se bo ugotovila odgovornost. (Komentiranje.)

Ministrijski predsednik upa, da bodo te očitro srčne besede propadle zbornici in deželi. Bodočnost pokaže, kakšne sile je vlada zastavila, da z ene strani prepreči žalostne spopade, a z druge strani nevarne zapletitve, ščetič istočasno odločno pravice in interese Italije. (Živahno odobranje. Medklici na skrajni levici.)

Vprašala se je vlada po njenem programu. Vlada program obstoji v namenu, da se čimprej odstranijo sedanje težkoče. Treba je torej na vsaki način preprečiti, da nastane v zbornici in deželi preglobok razpad. Govornik namerava skloniti socialiste, tudi proti njihovi volji, na sodelovanje za državni blagor. (Medklici na skrajni levici.) Nikče noče novih vojen. V ta namen izjavlja, da bo predložil zakonski načrt v svrhu ureditve vprašanja vojne napovedi z ozirom na čl. 5. statuta s priznanjem največjega delomočja zbornici. (Živahno odobranje in vseh prostorih.) Nič ni bolj častno za zbornico, ki bo dosegla eno izmed bistvenih pravic za državno življenje. Lahko bi se sestavil program na podlagi velikih obljub, ki ne stanejo nič. Toda ne sme se obljubiti nič takega, kar se ne more izpolniti. Ponavljaj, da je sedaj najvažnejše premagati težave sedanjega povojnega časa, ki jih je omenil, in ki se morda predvidevajo. Prepričan je, da bo Italija ena izmed prvih evropskih držav, ki se rešijo finančnih stisk.

Kar se tiče postopanja z narodi, ki so prišli pod italijansko gospodstvo, bo politika razsežna avtonomije, ki se bo vodila napram njim, kakor je izjavil gornjadiskim zastopnikom, taka, da bo zajamčila ne samo njihove interese, temveč tudi čustva. To bodi rečeno tudi glede novih slovanskih skupin, ki se priklapljajo naši državi.

Predvsem potrebujemo takoj kredita v inozemstvu, da pridemo na pot, ki nas mora skozi velike žrtve peljati k začeljenem blagostanju. Pot bo težka, in zato vlada računa na lojalno pomoč tudi nasprotnikov v interesu delavskih razredov. Sedanja doba spominja na enako dobo vrenja, zapletljivega, težav, s katerimi se je morala boriti Anglija po napoleonskih vojnah. In vendar so v onih nemirnih in težkih dneh dozorele krali bodoče angleške gospodarske moči. Tako zaupa govornik, da dozorj potom sedanjih težav in žalostnih preiskujenj blagostanje in velikost Italije. (Živahno in ponovno odobranje. Živahno komentiranje.)

Predsednik stavi na glasovanje zaključitev razprave; odobreno. Seja se prekine za nekoliko minut.

Po zopetni otvoritvi seje so razni predlagatelji utemeljevali svoje resolucije. Na priporočilo ministristvega predsednika je bilo več resolucij umaknjenih, a ministrijski predsednik je izjavil, da vlada sprejema premoč posl. Miglianija, ki se glasi: »Zbornica prehaja, zaskištavi poročilo vladi, na glasovanje.«

Med drugimi govorniki je izjavil posl. Giofitti, da bo glasoval za predlog, ki ga je sprejela vlada. Socijalni demokrate in reformisti so se izjavili proti vladi, ravno tako »vojevnikni«.

Miglianijev predlog je bil v poimenskem glasovanju sprejet z 242 proti 216 glasovom. Vlada je potemtakem dobila samo manjšinsko večino 26 glasov.

Resolucija posl. Malatesta (soc. dem.), ki zahteva takojšnje upostevanje tiskovne svobode, je bila odklonjena s 5 glasovi večine. Ravno tako je bil odklonjen Salveminijev predlog, da naj vlada objavi diplomatske spise o nevtarnosti, vojni in mirovni pogajanjih.

Končno se je glasovalo o začasnem proračunu do 31. marca 1920. Začasni proračun je bil sprejet z 256 proti 219, oziroma 260 proti 215 glasovom.

Po kratkih zahvalnih besedah ministrskega predsednika ter čestitkah zborničnega predsednika k praznikom se je zbornica odgodila do 28. t. m.

IZ RUSIJE.

General Denikin odstopil?

MELNINGSFORS, 20. (S.) List »Tabaka« doznava iz zanesljivega vira, da se je general Denikin odpovedal svoje službe in da je bil imenovan komjenški general baron Wrangel za vrhovnega poveljnika bele vojske.

Boji z boljševiki.

LONDON, 20. (S.) Poročilo vojnega ministrstva pravi: Boljševiško prodiranje ob zapadnem bregu Volge je bilo ustavljeno severno od Caricina; isto se je zgodilo rdeči vojski na fronti prostovoljcev. Z druge strani napredujejo prostovoljci na severozahodu od Zhitomira in na zapadu od Kijeva.

Pogajanja med Gradyjem in Litvinovim.

LONDON, 20. (S.) Reuterjeva agencija naznana, da so se vsled pogovora, ki sta ga imela danes zjutraj Grady in Litvinov v Kopenhagenu, prekinita pogajanja zopet pričela.

Angleški odposlanec O'Grady je priobčil vsebinsko pogajanje z boljševiškim odposlancem Litvinovim. O'Grady zatrjuje, da je bil pooblaščen predložiti boljševiškim odposlancem take pogoje za izmenjavo vojnih ujetnikov, ki bi jih bil sprejel lahko vsak razumni človek. Litvinov pa mu je odgovoril, da bi se naredil smešnega pred celim ruskim narodom, če bi sprejel te pogoje, in da bi tvegal v tem slučaju smrt. Zato je angleški odposlanec umaknil svoje predloge in prosil Litvinovega, naj mu on predloži svoje pogoje.

Litvinov je baje pristal na povrnitev angleških ujetih vojakov in podčastnikov, toda o povrnitvi dvaindvajsetih ujetih častnikov ni hotel slišati. Angleži pa bi morali povrniti vse ruske ujetne častnike in vojsake. Ko ga je angleški odposlanec vprašal, zakaj nečije boljševiki izpustiti angleških častnikov, mu je odgovoril, da se angleški častniki izpuste, če angleška vlada vpliva na Arhangeljsko vladu, da izpusti 225 boljševiških ujetnikov. Civilnim angleškim državljanom, ki se nahajajo v Rusiji, dovoli boljševiki odhod v domovino pod pogoji, da se povrnejo vsi ruski ujetniki, ki so internirani na Danskem, v Švici, na Nizozemskem, v Belgiji in v Nemčiji. Razun tega bi bili morali zavezniki povabiti boljševiške odposlance na glavno konferenco za ureditev teh vprašanj, ki naj bi se vršila v Berlinu. O'Grady je izjavil, da so ti predlogi nesprejemljivi; vsled tega so se pogajanja prekinila.

Ukrajinski general Petrov ustreten. — Trocki jeva mati aretirana.

CURIH, 20. Ukrajinski tiskovni urad javlja vest o tragični smrti ukrajinskega vojnega ministra Petrova. Vlak, v katerem se je vozil general, je bil ustavljen v Proskurovem. General se je hotel sam umoriti, kar mu pa ni uspelo, ker Denikinovi vojaki so ga prišli in ga ustrelili.

Južnoruski listi javljajo, da je bila Trockijeva mati aretirana v Batumi, odkoder so jo odpeljali v Novorosijsk. Našli so pri njej številno korespondenco s sinom in s drugimi boljševiškiimi voditelji. Tekom zaslišanja je izjavila, da ji je poveril moskovski svet ljudskih poveljnikov važno mislo za kavkaške pokrajine.

Boji na letišnem bojišču.

REVAL, 19. Letišno poročilo pravi: Sovražni napad na finski zaliv dne 17. decembra je bil odbit; sovražnik je imel velike izgube. Očeli smo vse napade v odseku Jamburg in južno od Narve, ki jo je sovražnik obstrleval v noči 16. decembra. Sovražnik ima pod Narvo 52 polkov. Položaj je zelo resen. Sovražnik napada v zaprtih kolonah. V zadnjem tednu je baje izgubil 12.000 mož.

Nemci zapustili balistične pokrajine.

BEROLIN, 20. Javljajo se, da je zapadnoruska vojska zapustila Letišno in Letonsko. Železna divizija in nemški legijonarji so že vsi onstran nemške meje. Na meji se nahajajo letiške straže; toda v deželo so vdreli boljševiške tolpe.

Skandal med ukrajinskimi častniki na Dunaju.

CURIH, 20. Dunajski listi poročajo o velikem skandalu, ki se je te dni zgodil na Dunaju v krogih ukrajinskih častnikov. Na Dunaju se nahajajo, kakor znano, zastopstvo ukrajinske vlade. Ukrajinski generali sklepajo z dunajskimi dobavitelji pogodbe za milijone vrednosti. Dvema takima generaloma, Faljevu in Blavanteju, je trgovec Stoffer ravno izplačeval milijon rubljev, ko je vdrl v prodajalno nekoliko policijskih agentov, ki so častnika aretirali in denar zaplenili. Agenti so častnika kmalu izpustili, toda denarja jim niso hoteli kmalu izpustiti, toda denarja jim niso hoteli povrniti. O dogodku je bila obveščena ukrajinska delegacija, ki je izjavila, da dva generala nista državljana nove države. Obtožena generala sta zopet s svoje strani protestirala, čel, da ukrajinska delegacija na Dunaju ni upravičena zastopati ukrajinsko vladu. Dunajska policija je dogodila, da sta generala, katerih eden je bil pobočnik znanega atamana Skoropadkega, hotela porabiti milijon rubljev v svojih trušitve dosedanje delegacije in se potem proglasiti za zakonita zastopnika ukrajinske vlade.

iz Amerike.

Za vzpostavitev mira z Nemčijo.

WASHINGTON, 21. (S.) Knoxov predlog pravi, da prepove ameriška eksekutivna oblast vsako trgovino med Ameriko in nemškimi podaniki, če bi Nemčija ne hotela dovoliti Zedinjenim državam bistvenih prednosti, ki so navedene v versailleski mirovni pogodbi. Knoxov predlog, ki priznava Zvezo narodov tako, kakršna je ustanovljena po mirovni pogodbi, zahteva, naj se ameriška politika drži navodil, ki so se določila na kongresu leta 1916, na katerem je dobil predsednik nalog pogajati se s drugimi vlastmi, da se doseže mednarodni

sporeznan za vzdrževanje mira. Predlog se govori o vprašanju formalne odobritve mirovne pogodbe in zahteva, naj se razveljavi vojna napoved Zedinjenih držav in vzpostavi mir med Zedinjenimi državami in Nemčijo, zagotavlja, da se mora vzpostaviti mir, tim podpiše mirovno pogodbo tri velevlasti in Nemčija.

WASHINGTON, 21. (S.) Zdi se, da se je komisija za zunanje zadeve z odobritvijo Knoxovega predloga odrekla poskusu, da pripravi mir brez posredovanja in sankcije s strani predsednika Wilsona, kakor je predlagal senator Lodge minulega meseca. Knoxov predlog se pojavlja torej pod obliko zloženega predloga in za sprejem predlogov take vrste ste potrebni odobritev senatove večine in sankcija predsednika republike.

Legion anarhistov.

WASHINGTON, 21. (S.) Poslanska zbornica je odobrila zakon glede izseljevanja, po katerem se predvideva odstranitev vseh tujcev, ki pripadajo anarhističnim organizacijam.

Komisija za proučevanje, odobritve ali odklonitve mirovne pogodbe.

WASHINGTON, 21. (S.) Underwood je predložil senatu izjavo, s katero predlaga imenovanje komisije, sestojee iz 10 senatorjev, za proučevanje načina za odklonitev ali odobritev mirovne pogodbe.

Izumiranje eskimskega plemena.

PARIZ, 20. »Francosko geografsko društvo« priobčuje naslednjo vest:

»Kako naj se tolnaki dejstvo, da je ostalo na Abadorju samo še 400 Eskimcev? Doslej je umrlo 2700 Eskimcev za špansko boleznijo. Na vsak način je treba ukreniti odločne ukrepe, da se prepreči izumiranje tega zanimivega plemena, ker je to humanitarna dolžnost. Razun tega da se danes ne sme zanemarjati noben kos zemlje, se ne sme pozabiti, da tvore severna plemena dragocen kapital za gospodarsko delovanje.«

Odgoditev narodne skupščine.

BEROLIN, 20. (S.) Po razpravi o interpelaciji vladne politike se je odgodila narodna skupščina na 13. januarja.

Odklonitve za potopljeno ladjo pri Skapalovu.

PARIZ, 20. (S.) Vrhovni svet je odgodil proučevanje zadeve za odklonitve, ki jo mora dati Nemčija za potopitev ladij pri Skapalovu, ker so angleški delegati izjavili, da niso v tem oziru še dobili navodil, ki so jih zaprosili v Londonu. Zdi se, da je angleška vlada ukazala preiskavo za kontroliranje števil, ki so jih podali Nemci o tonazlu plovnega materiala, katerega bi bila Nemčija morala izročiti. Prihodnja seja vrhovnega sveta se bo vršila v ponedeljek.

Domače vesti.

Ciril Metodova družba je pred kratkim razposlala svojim podružnicam, denarnim zavodom in posameznikom okoliščino, v kateri je na kratko pojasnjeno delo, ki še čaka »Družbo« v bodočnosti. Sedanji dohodek pa so veliko premajhni, da bi CMD urenila svoje načrte. Zato kliče »Družba sv. Cirila in Metoda« vsem, ki imajo zmisel in voljo delati nesebično za rešitev naših bratov: »Skrbite in pridobivajte gromotnih sredstev, da uredite »Družbo« svojo zadnjo, a najtežavnejšo nalogo.« Vsi na delo!

Odgoditev agrarnih pogodb. Uradni »Observatore« javlja: Generalni civilni komisar za Južnjo Benečijo je odredil: Ustneme ali pisneme agrarne pogodbe, ki so sedaj v veljavi v goristično-gradiščanskih deželah in o katerih govori čl. 2 nasredbe od 23. septembra 1919, se ne morejo odgoditi čez rok agrarnega leta 1919—1920, izvezniki slučaj, da sta se strnili v tem sporazumu.

Višja trgovska šola »Revoltella«. »Observatore« poroča: Predavanja na višji trgovski šoli ustanove »Revoltella« se prične v prvi polovici meseca januarja. Vpisani študenti se pozivajo, da se javijo v kratkem pri šolskem tajnistvu za važna poročila. Gospodje, ki so jih zabeleženi in ki se mislijo vpisati kot redni študenti, morajo predložiti dokumente in plačati pristojbine do 25. decembra t. l. Do sedaj je vpisanih okoli 200 dijakov in prošnje za vsposojanje prihajajo damnad; z ozirom na pomankanje prostora je v korist dijakov, da se sporazumejo s tajnistvom za zagotovitev mesta.

Razstava božičnih izdelkov pri tvrdki Oehler, Corso V. E. III, 16. I. nadst., pri tvrdki Oehler, den razvitek nacionalne obrti. Dobilo se zadnji običajni vzorci, večerne obleke in kožuh, kateri niso v nobenem oziru slabši od tujih vzorcev.

D'Annunzio — se zabaval Posledni poročalec angleškega lista »Daily Express« je poročal te dni: »Spoštovani meščani mi pravijo, da se v palači guvernerja vsako noč vrše zabavi prizori: plešanje, prepevanje in plesje brez konca in kraja. Teh večernih zabav se udeležujejo tudi koriste, ki so jih povabili iz Rima.« Dalje poroča isti poročalec, da se prebivalci Reke malo menijo za to, ali je D'Annunzio na Reki ali ne: je to vedo, da so se od dneva D'Annunzijeve zasedbe cene podvojile, da je njihova trgovina šla na tisoč, in da so jim zgled v bodočnost potemneli. Slednje navaja dopisnik priobče proti vedenju nekaterih članov »Narodnega sveta« reškega, ki da so, okoristivši se na položaju, obogatili neizmerno. — Turinski list »La Stampa«, iz katerega posredujemo vse to, pripominja: »Posnemamo vse to, da bodo v Italiji vedeli, v kako luč postavljajo v inozemstvu položaj na Reki.« Pripomba je zelo prevečljiva. Ne več prav, ali je to graja na račun angleškega poročevalca, ali pa D'Annunzija in »položaja«? Zdelo bi se ga, da na račun junaka in položaja, ki ga je ustvaril. Pa bodi kakor hoče: prebivalci tpe in D'Annunzio — se zabaval Koriste so tudi družbi v nasledo!

Pomoč našim vojnim ujetnikom v Italiji. Iz Ljubljane javljajo: Minulo je leto od velezdgovinskega preobrata in takrat se nam je zdelo, da je konec gorja, ki ga je prinesla svetovna vojna. A z ujetništvom toliko tisoč naših ljudi pa se je pričelo novo trpljenje. V italijanskem ujetništvu je bilo namreč na tisoče ujetnikov, ki morajo prenašati glad, pomankanje, trpeti duševno in telesno. Da bi se vsaj deloma olajšalo gorje tem nesrečnejšem, se je namenil »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani zaprositi akcije in poslati ujetnikom humanitarno pomoč.

Valec tega se obratamo na našo javnost s prošnjo, da po svojih močeh prisloži na pomoč našim ujetnikom. Dolžnost narodova je, da pomaga svojim v italijanskem ujetništvu, vsled česar pričakujemo, da se bo naša javnost odzvala temu pozivu. Prispevki naj se pošiljajo na »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani.

Kdo ve kaj? Marija Mozetič, stanujoča v Rojani, ul. S. Erasmora št. 48, je doznala šele te dni, da je njen mož, ki je služil pri streleškem polku št. 5, umrl dne 24. oktobra 1918. v Voitsbergu, v tamošnji splošni bolnišnici. Komur bi bilo znane kakke podrobnosti, je naprosen, da jih sporoči nemudoma na gornji naslov.

Tatovi v Mačkovliah. V potek po noči so vdrl tatovi v hišo št. 56, last krojača Antona Štrajna. Odneli so več nove izgotovljene obleke in platno. Tatovi so zbežali proti Dolini.

Kaznovani, ker se zapri svoje trgovine. Zadržni dan, preden se je pričelo kolikovanje bankovcev, so trgovci v Ptuju zapeli svoje prodajalne, da bi jim ne bilo treba sprejemati nekolkovanih bankovcev. Zaradi tega je mestni magistrat v Ptuju kaznoval 25 do 35 trgovcev z globo 2000 K in 14 dnevi zaporu.

»Mir«, glasilo korotkih Slovencev je jel sedaj izhajati v Prevaljah, kjer se je nastanila tudi tiskarna Družbe sv. Mohorja.

»Slovenija in Avstrija«. Pod tem naslovom priobčuje belgajski »Politika« tole notico: »Na zahtevo ljubljanske pokrajinske vlade je ministrstvo notranjih del dovolilo, da smejo državni uradi, uredništva političnih listov in kulturne ustanove sprejemati iz inozemstva liste in časopise. To dovoljenje vela zlasti za liste in časopise iz Avstrije in bo s tem vendar enkrat zadovoljeno hrepenenje marksistarega »generalnega direktorja«, da bo ob beli kavi lahko užival tudi »Neue Freie Presse« in bo tako osebno poučen o tajnosti velike svetovne politike.«

Nesreča z avtomobilom. Včeraj ob 20/30 se je pehtjo kakih 10 Amerikancev z avtomobilom čez Lesni trg skozi predor proti Sv. Soboti; dirjali so na tak način, da so ljudje, ki so se jim v strahu umakali, kar predvidevali kakšno nesrečo. Ko je dirjal avtomobil mimo potokopisča pri Sv. Anti in moral kreniti na desno, mu je zabranila tratična, ki moli nekoliko iz zemlje, nadaljno redno dirko in avtomobil je s precejšnjo silo zavozil v zid, ki stoji okoli travnika. Dva mornarja Lyon in Meritt sta bila nevarno ranjena; prvi je dobil težke notranje poškodbe, drugi pa močne poškodbe na glavi in pretres možganov. Drugi mornarji so dobili le neznatne poškodbe. Z nekim civilnim avtomobilom so se vsi skupaj zopet odpeljali v mesto. Težko ranjena mornarja sta bila sprejeta v 4. oddelku mestne bolnišnice; njuno stanje je zelo nevarno.

Eksplozija benzina. V čistišnici jute sta včeraj ob 11 popravljala dva delavca noko sobo, kjer ee je — k sreči — nahajalo le nekoliko benzina; eden izmed njih je stopil na žveplenko, ki je ležala na tleh in se vžgala. Nenadoma se je benzin vnel in plamen je ožgal obo po obrazu, vratu in rokah. Prepejali so ju na rešilno postajo, kjer sta dobila potrebne pomoči.

Polizkušen samomor. Stanovaki v hiši št. 16 pri Sv. Jakobu v brbu so zavožali, da prijahe le stanovanja Karle Oberdolove močan duh gorilnega olina. Stopili so v stanovanje in našli v zaprti spalni sobi ženo, staro 60 let, ki je ležala v nezavesti na postelji. Poklicali so zdravnika rešilne postaje, ki je kmalu prišel in dal ženi prvo pomoč; ko se je zavedla, je povedala, da se je hotela umoriti, ker je bila etta življenja, ki ji je postalo mnogo bridkeše po nedavni smrti njenega moža; zato je odprla plin in čakala smrti.

Filozof mu je povzročil smrt. Včeraj ob 13 so prinesli na rešilno postajo letno dete, O. Nemelija, stanujočega v ul. Cipriano 1; dete se je igralo s sirovin filozofom, ki mu je običal v požarniku. Kljub vsemu prizadevanju zdravnika je dete umrlo ob 5. uri.

Ponesrečena tatvina. Včeraj ponoči so aretirali policijski agenti več tatkov, ki so si pripravili v trgovini kleparja Talaminija za 20.000 lir sukeni in oblek, katere so ukradli v skladšču Alojzija Bronta na Garibaldijevem korzu št. 10. Agenti so zasledovali tatove, katere se jim je posrečilo uloviti na strehi hiše št. 14 v ulici del Sapone. Aretiranci katere so izročili v ječniknico v ulici Coroneo so: Angel Zaffatta, star 29 let, iz Trsta, stamoč v ulici Media 6; Humbert Casuttli, star 33 let, iz Sv. Marije pri Vidmu; Evgenij Marsich, star 32 let, iz Kopra, stanujoč v ulici Media 36; Simon Arrich, star 31 let, iz Zadra, stanujoč v ul. Rina 11 in Franc Millich, star 22 let, iz Splita, stanujoč na trgu Rosario 2.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristojbina 1 l. — Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša oblačilina 1 l. —

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Gorica Corso št. 36 na dvorišču. P 711

KROJACNICA Avgust Štular ul. S. Francesco d'Assisi št. 34. III. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 3367

FOTOGRAFIČNI APARAT, skoro nov, z vsemi potrebščinami, se prodaja za 250 lir. Na ogled pri luss. odd. Edinosti ul. sv. Franciska št. 20. (B 101)

POZORI! Plačam za srebrn denar najvišje cene, tudi več kot drugi trgovci. Albert Povh, ulica Manzoni št. 17, vr. 2, prihičje. 4167

Poziv na noveletno voščilo. Prosim vse naše častne inostre, študente in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našim letu NOVELETO VOŠČILO, za dan novega leta, naj se pravečasno javijo ustmeno ali pisnemo podpisane, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali ako ne bomo imeli prostora v listu. — Noveletno voščilo za 1. januar 1920. v obliki v. zbirke stane 15 Lir. Luss. oddelk Edinosti.

PAFF Šel na Dunaj in vzel prvi nemški seznam Seidel & Neumann in Singer & Gasser Trst, ul. Campanile 19

PRIPOROČLJIVE TVRDE

TRGOVINA JESTVIN

Via Genova (Campanile) 13. Zaloga: kave, olja, mila, sveč, sardin, kakava, čokolade, čaja l. t. d. Pristni Jamalka rum, konjak, vermouth, marsala, visnjavec ter raznovrstna vina, vse po zmernih cenah. Ivan Bidovec.

MEHANIČNA DELAVNICA.

Odlikovana Ilvarica Osvaldella. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračun.

KNJIGOVEZNIKA.

Pietro Pippas, Trst ulica Valdivivo 19. Artistična vezava. Zepni koledarji lastnega izdelka. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 201

MAJOLICNE PEČI IN STEDILNIKI.

M. Zeppar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljši izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerno. 202

PAPIR.

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vreč, lasne tovarne. Valški raznih barv in velikosti. Cene zmerno. Gastone Dollnar, Trst, Via dei Gelsi 16. 256

DAMSKA KROJACNICA

A. Rieger, Trst, ulica Commerciala 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno. Postrežba točna. 337

Pozor! Trgovci, pekarni in slaščičarni! Pozor!

Konservirana jajca v zabojih od 1200 komadov

100 komadov 56 lir	70 lir
100 kg	40 lir
100 kg	7 lir

v no marsala 22 stopinj liter
silikalno vino (staro) 16 stopinj. — Stekl. 5 lir
Cene zmerno. Postrežba točna
Zaloga v Trstu, ulica Olmo 3. 17

VRDKA

Alarico Lantschner

v Trstu, Via Roma 28 (blizu ul. delle Poste) vogal ul. Giorgio Galatti. Zraven velike pošte. — Telefon 198.

Dvokolesa, motorna kolesa, prikljine, pnevmatični predmeti. Popravila. — Delo solidno.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vokal Via Nuova-S. Catarina. Vsi ka izbira vsakovrstnega blaga za moške in ženske. — B ago za suknje, žamet, ba hant, a ile, etimin ter raznih predmetov za okras obl. k. Vse po znižanih konkurenčnih cenah.

Pozor!

V ulici Udine (prej Beivedere) šte. 49, se nahaja PRODAJALNA USNJA, KOŽ, sploh vseh čevljarskih potrebščin. — Specijalist: Za krojenje in preševanje (štepvanje) zgornjih delov najmoderneje izasone. Filipčič in drug.

UMETNI ZORJE

z in brez čel'ust, zlate krone in tudi obročki

VILJEM TUSCHER

Trst, ul. 30. oktobra (ex Casar na 11. ul. Ordinaria od 9 predp. do 6 zvečer.

ČEVLJARNICA FORCESSIN

TRST — Corso Vitt. Em. III. šte. 4 — TRST

Najboljši nakupovalni izvor obuvala za gospe, gospode in otroke.

Se priporoča cenj. občinstvu z zajamčenim blagom, ki je neprekosljive trpežnosti.

Postrežba točna. Stara in poznana tržaška trrdka!

Sodni nitrat

za kmetijsko rabo in rafiniran za industrijsko rabo.

Ponudbe na JOHN WHITE

Trst — Borzai trg št. 2 — Trst

Fotografični atelje Daguerre

Trst, Corso Stev. 39.

Ranglednice v platnu, specialista: slike v barvah, fototipizir, Cabinet, vizit, povečanja, reprodukcije vsakevrste. Elektr. razsvetljava.

Pozor!

Izdejujem vsa lasna dela iz česanih (mešanih) in rezanih las po najnižjih cenah. — Kupujem izčesane in rezane lase. JOSIP KOLAKOVIČ, brivec in lasničar — Ajdovščina. —

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30.000.000, Rezerva K 8.500.000

Centrala: TRST

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Michel 9

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Optičja, Split, Šibenik, Zadar, Elksposluzura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% letni obrestini. — B odgovod navezane zneske sprejema po najugodnejši pogotih, ki se linajo pogoditi od slučaja do slučaja.

Gaje v najem varnostne prikladi (Galerijski).

Blagajna posluje od 9.30—12.30 in 14.30—18

G. PINO, zlatarnica-urarnica

Trst, Corso Stev. 15

Kupujem srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah.

Ljubljanka kreditna banka

Podružnica v Trstu. Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Celovec, Gorca, Sarajevo, Split.

Deležniška glavica: K 15.000.000. — Rezervni zakladi: K 3.600.000. —

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuj borzne naloge in daje v najem varnostne celice.

Tel. št. 5-18. Blagajna je odprta od 9-13.